

Prima instanță: Judecătoria Bălți
Judecător: Dumitru Gherasim
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: Aliona Corcenco
Iulia Grosu
Andrian Ciobanu

ÎNCHEIERE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Svetlana Filincova

Judecători: Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenienți accesorii Primăria Bălți și Asociația Obștească „Asstreia” cu privire la anularea deciziei și memorandumului de colaborare,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat cu menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți din 19 aprilie 2017, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 13 mai 2016, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenienți accesorii Primăria Bălți și Asociația Obștească „Asstreia” cu privire la anularea deciziei și memorandumului de colaborare.

În motivarea acțiunii a indicat că, că în temeiul art. 68 din Legea privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub aspectul legalității deciziei Consiliului municipal Bălți nr.1/7 din 4 februarie 2016 privind aprobarea proiectului Memorandumului de colaborare între Primăria municipiului Bălți și Asociația Obștească „Asstreia”.

În cadrul controlului s-a constatat că decizia Consiliul municipal Bălți a fost emisă cu încălcarea normelor de drept.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 68 din Legea privind administrația publică locală, la 18 martie 2016 a notificat Consiliul municipal Bălți despre

ilegalitatea actului controlat și a solicitat reexaminarea și anularea acestuia ca fiind aprobat contrar prevederilor legii. Însă, această notificare nu a fost examinată în termenul stabilit de lege.

Decizia nr.1/7 din 04 februarie 2016 este ilegală deoarece potrivit art.14 alin. (2) lit. j) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, consiliul local decide, în condițiile legii, asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale, inclusiv din străinătate, pentru realizarea unor lucrări și servicii de interes public, pentru promovarea și protejarea intereselor autorităților administrației publice locale, precum și colaborarea cu agenți economici și asociații obștești din țară și din străinătate în scopul realizării unor acțiuni sau lucrări de interes comun.

Prevederile art.8 din Legea cu privire la asociațiile obștești nr. 837 din 17 mai 1996, stabilește expres că, statul poate să acorde sprijin asociațiilor obștești prin finanțarea cu destinație specială, la cererea acestora, a unor programe sociale, științifice și culturale, prin încheierea unor contracte pentru executare de lucrări și prestare de servicii, precum și prin plasarea, pe bază de concurs, a unor comenzi sociale de realizare a diferitelor programe de stat unui număr nelimitat de asociații obștești. Statul contribuie la desfășurarea activității asociațiilor obștești ce urmăresc beneficiul public, colaborând cu acestea și promovând față de ele o politică fiscală preferențială. În relațiile cu asociațiile obștești care desfășoară activitate în același domeniu, organele de stat nu trebuie să acorde preferințe nici uneia din ele

Iar potrivit art.18 alin. (9) din Legea cu privire la parteneriatul public-privat nr. 179-XVI din 10 iulie 2008, relația de parteneriat public-privat se stabilește doar în bază de concurs, indiferent de forma lui contractuală de realizare.

Selectarea parteneriatului contractual se face numai în baza unui concurs ca urmare a parcurgerii concurențiale de selectare. Omiterea acestei proceduri încalcă principiul expus în art. 34 alin. (1) din Constituție și nu asigură egalitatea și liberul acces la concurs a tuturor doritorilor. Aprobarea acordului parteneriat direct cu Asociația Obștească „Asstreia”, contravine prevederilor legislației în vigoare.

Consideră că, decizia nr.1/7 din 4 februarie 2016 și Memorandumul de colaborare între Primăria municipiului Bălți și Asociația Obștească „Asstreia” sunt ilegale ca fiind emise contrar prevederilor legii.

Solicită Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat admiterea acțiunii, anularea deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 1/7 din 4 februarie 2016 și a Memorandumului de colaborare încheiat între Primăria municipiului Bălți și Asociația Obștească „Asstreia”.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 10 octombrie 2016 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2017, a fost admis apelul declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat cu restituirea cauzei la rejudecare.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 19 aprilie 2017 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat cu menținerea hotărârii Judecătorei Bălți din 19 aprilie 2017.

La 16 februarie 2018, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017 cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, decizia instanței de apel este pasibilă de a fi casată deoarece instanța de apel a interpretat eronat și nu a aplicat anumite prevederi ale legii materiale care urmau a fi aplicate la soluționarea prezentei cauze.

Totodată, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor și nu a reflectat în hotărâre motivele și concluziile privind admiterea unor probe și respingerea altora.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 13 martie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la examinarea cererii de recurs, intimații nu au depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în recursul declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017 a fost expediată și recepționată de către Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat la data de 28 decembrie 2017 (f.d.131 verso). Cererea de recurs a fost depusă prin intermediul oficiului poștal la data de 16 februarie 2018 (f.d.136).

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de către Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin

însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu